

HATÁROZATOK

A TANÁCS (EU) 2015/259 HATÁROZATA

(2015. február 17.)

a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) tevékenységeinek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégia végrehajtásának keretében történő támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikkére,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2003. december 12-én elfogadta a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégiát (a továbbiakban: uniós stratégia), amelynek III. fejezete tartalmazza az ilyen fegyverek elterjedése elleni küzdelemmel kapcsolatos intézkedések listáját.
- (2) Az uniós stratégia hangsúlyozza a vegyi fegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló egyezmény (a továbbiakban: CWC) és az OPCW döntő szerepét a vegyi fegyverektől mentes világ megteremtésében. Az uniós stratégia részeként az Unió kötelezettséget vállalt arra, hogy előmozdítja a leszerelésről és a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelemről szóló legfőbb szerződések és megállapodások – köztük a CWC – egyetemes betartásának megvalósítását. Az uniós stratégia célkitűzései kiegészítik az OPCW által, a CWC végrehajtására vonatkozó felelősségével összefüggésben követett célokat.
- (3) A Tanács 2004. november 22-én elfogadta az OPCW tevékenységeinek támogatásáról szóló 2004/797/KKBP együttes fellépést ⁽¹⁾, amelyet – annak hatályvesztését követően – a 2005/913/KKBP együttes fellépés ⁽²⁾ követett, amelyet a 2007/185/KKBP együttes fellépés ⁽³⁾ követett. A 2007/185/KKBP együttes fellépést a 2009/569/KKBP határozat ⁽⁴⁾, majd a 2012/166/KKBP határozat ⁽⁵⁾ követte, amely 2015. január 31-én hatályát veszti.
- (4) Az uniós stratégia III. fejezete tevékeny végrehajtásának összefüggésében továbbra is szükséges az EU által az OPCW részére biztosított intenzív és célzott segítségnyújtás. További olyan tevékenységek végrehajtására van szükség, amelyek előmozdítják a CWC maradéktalan végrehajtását, illetve fokozzák a CWC részes államainak (a továbbiakban: részes államok) felkészültségét a mérgező vegyi anyagokkal elkövetett támadások megelőzésére és az azokra történő reagálásra, erősítik a vegyi műveletek terén folytatott nemzetközi együttműködést, valamint javítják az OPCW azon képességét, hogy alkalmazkodni tudjon a tudományos és a technológiai fejlődéshez. Folytatni kell a CWC egyetemessé tételével kapcsolatos intézkedéseket, amelyekkel az egyre csökkenő számú nem részes államot kell megcélozni, és azokat hozzájuk kell igazítani.
- (5) 2013. április 8. és 19. között a hollandiai Hágában sor került a Részes Államoknak a CWC működésének felülvizsgálata céljából összehívott Értekezletének harmadik rendkívüli ülészakára. Az Unió támogatta az értekezlet zárójelentését, amely a CWC minden aspektusára kitért, és fontos ajánlásokat tartalmazott a végrehajtásra vonatkozóan. Ezekben az ajánlásokban a (4) preambulumbekzdés és az uniós stratégia által említett, az Uniónak szóló kiemelt célok is szerepelnek. Ezen ajánlások végrehajtásának támogatása döntő fontosságú ahhoz, hogy a jövőben is biztosított legyen a CWC relevanciája, és meg lehessen előzni a vegyi fegyverek újbóli megjelenését.

⁽¹⁾ Együttes fellépés 2004/797/PESC (2004. november 22.) az OPCW-nek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásának keretében folytatott tevékenységeinek támogatásáról (HL L 349., 2004.11.25., 63. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2005/913/KKBP együttes fellépése (2005. december 12.) az OPCW-nek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásának keretében folytatott tevékenységeinek támogatásáról (HL L 331., 2005.12.17., 34. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2007/185/KKBP együttes fellépése (2007. március 19.) az OPCW-nek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásának keretében folytatott tevékenységeinek támogatásáról (HL L 85., 2007.3.27., 10. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 2009/569/KKBP határozata (2009. július 27.) a Vegyi Fegyverek Betiltása Szervezete (OPCW) tevékenységeinek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásának keretében történő támogatásáról (HL L 197., 2009.7.29., 96. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 2012/166/KKBP határozata (2012. március 23.) a Vegyi Fegyverek Betiltása Szervezete (OPCW) tevékenységeinek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni Uniós stratégia végrehajtásának keretében történő támogatásáról (HL L 87., 2012.3.24., 49. o.).

- (6) Az Unió politikai, pénzügyi és természetbeni támogatást nyújtott azokhoz a Szíriában zajló közös ENSZ–OPCW műveletekhez, amelyek célja a szíriai vegyi fegyverek és anyagok teljes megsemmisítése. Az Unió határozott szándéka, hogy a jövőben építsen a Szíriában szerzett tapasztalatokra,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az uniós stratégia meghatározott elemeinek azonnali és gyakorlati alkalmazása céljából az Unió támogatja az OPCW tevékenységeit a következő célok érdekében:

- a részes államok azon kapacitásainak megerősítése, amelyek a CWC szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez szükségesek,
- a részes államok felkészültségének a javítása a mérgező vegyi anyagokkal elkövetett támadások megelőzése és az azokra történő reagálás terén,
- a vegyi műveletek terén folytatott nemzetközi együttműködés fokozása,
- az OPCW azon képességének támogatása, hogy alkalmazkodni tudjon a tudomány és a technológia fejlődéséhez,
- az egyetemesség előmozdítása a nem részes államok CWC-hez való csatlakozásának ösztönzése révén.

(2) Ezzel összefüggésben az Unió által támogatott, az uniós stratégia intézkedéseinek megfelelő OPCW-projektek a következők:

I. projekt: Nemzeti végrehajtás, ellenőrzés és egyetemesség

Tevékenységek:

- regionális képzés a részes államok vámhatóságai részére a CWC átadási rendszerének technikai vonatkozásairól,
- a nemzeti hatóságok/a társult érdekelt felek számára kifejlesztett e-tanulási eszközök naprakésszé tétele,
- olyan ismeretterjesztési tervek kidolgozásának a támogatása, amelyek célja, hogy növeljék a CWC nemzeti végrehajtásának ismertségét,
- a nemzeti végrehajtási kapacitás felmérése a nemzeti hatóságok számára,
- mentori program,
- jogi szakmai műhely a karibi és közép-amerikai részes államok számára,
- az OPCW Technikai Titkárságának keretében dolgozó felügyelők és szakértők képzési képességeinek erősítése,
- az OPCW ellenőrzési részlege információkezelési rendszerének korszerűsítése,
- a Végrehajtó Tanács képviselőinek és a fejlődő gazdaságú részes államokból érkező megfigyelőknek a látogatásai vegyifegyver-megsemmisítő létesítményekben,
- a szíriai misszió során levont tanulságok hasznosítása.

II. projekt: Nemzetközi együttműködés

Tevékenységek:

- az elemzési készségek fejlesztését szolgáló tanfolyam,
- az iparág tájékoztatása
- a vegyi biztonságtechnikával foglalkozó szakmai találkozó.

III. projekt: Tudomány és technológia

Tevékenységek:

- vegyi informatikai rendszer a nemzetközi együttműködés megkönnyítése érdekében,
- a tudományos és technológiai fejlődés áttekintése,

- a kémia különböző felhasználási területei: a technológiai fejlődés biztonsági vonatkozásainak megértése,
- az OPCW tudományos tanácsadó testülete keretében működő ideiglenes munkacsoportok támogatása,
- szabványosított elemzési módszerek kidolgozásának előmozdítása a mérgező biológiai anyagok elemzése terén.

IV. projekt: A részes államok felkészültsége a vegyi anyagokkal elkövetett támadások megelőzésére és az azokra történő reagálásra

Tevékenységek:

- regionális segítségnyújtási és védelmi képzés – Közép-Ázsia,
- regionális segítségnyújtási koordinációs gyakorlat,
- regionális segítségnyújtási és védelmi szakmai találkozók,
- szimulációs gyakorlatok.

V. projekt: Egyetemesség és tájékoztatás

- oktatási és tájékoztatási eszközök és anyagok fordítása és terjesztése,
- egy OPCW-kiállítás megvalósítása,
- az ifjúság tájékoztatása,
- az egyetemesség előmozdítása a nem részes államok CWC-hez való csatlakozásának ösztönzése révén,
- NGO-k OPCW-tevékenységekben való részvételének a támogatása,
- a „Fires” dokumentumfilm-sorozat elkészítésének és népszerűsítésének támogatása.

VI. projekt: Afrika-program

- az érdekelt nemzeti hatóságok regionális fóruma,
- regionális képzés a részes államok vámhatóságai részére a CWC átadási rendszerének technikai vonatkozásairól,
- a CWC-re vonatkozó oktatási/tájékoztatási anyagok nyújtása,
- a hatékony végrehajtást célzó szinergiák és partnerség,
- az elemzési készségek fejlesztését célzó tanfolyamok,
- az iparág tájékoztatása
- vegyi biztonságtechnika.

Az OPCW Unió által támogatott, fent említett tevékenységeinek részletes leírása a mellékletben található.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője (a továbbiakban: a főképviseelő) felel.

(2) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projektek technikai végrehajtását az OPCW Technikai Titkársága (a továbbiakban: a technikai titkárság) végzi. E feladatát a főképviseelő felügyelete alatt és ellenőrzése mellett látja el. A főképviseelő e célból megkötí a szükséges megállapodásokat a technikai titkársággal.

3. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projektek végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 2 528 069 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összeggel finanszírozott kiadásokat az Európai Unió általános költségvetésére alkalmazandó eljárásoknak és szabályoknak megfelelően kell kezelni.

(3) Az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. E célból finanszírozási megállapodást köt a technikai titkársággal. A megállapodásnak egyrészt tartalmaznia kell, hogy a technikai titkárság feladata az uniós hozzájárulás láthatóságának a biztosítása, arányban annak mértékével, másrészt meg kell határozni olyan intézkedéseket, amelyek elősegítik szinergiák kialakulását és megakadályozzák az átfedéseket.

(4) A Bizottság törekszik arra, hogy a (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodást 2015. február 17-ét követően mielőbbi megkösse. Tájékoztatja a Tanácsot az ezen eljárás során esetlegesen felmerülő nehézségekről, valamint a megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

A főképviselő a technikai titkárság által készített rendszeres beszámolók alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. A főképviselő jelentései képezik a Tanács által végzett értékelés alapját. A Bizottság tájékoztatást nyújt az 1. cikk (2) bekezdésében említett projektek pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodás megkötésének időpontját követően 36 hónappal hatályát veszti. A hatálybalépését követő hat hónappal veszíti hatályát azonban abban az esetben, ha ezen időpontig nem kerül sor a szóban forgó finanszírozási megállapodás megkötésére.

Kelt Brüsszelben, 2015. február 17-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. REIRS

MELLÉKLET

A Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) tevékenységeinek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégia végrehajtásának keretében történő európai uniós támogatása**I. projekt: Nemzeti végrehajtás és ellenőrzés***Célkitűzés*

- a részes államok kapacitásának megerősítése a CWC szerinti kötelezettségeik teljesítésére,
- a vegyi fegyverek elterjedése elleni küzdelem támogatása a CWC-ben meghatározott ellenőrzési és végrehajtási intézkedések alkalmazása révén,
- a vegyifegyver-állományok és a vegyi fegyvereket előállító létesítmények felszámolásának előmozdítása és biztosítása a CWC-ben meghatározott ellenőrzési intézkedésekre is figyelemmel.

*Célok***1. cél (Nemzeti végrehajtás)**

- javuljon a részes államok kapacitása az eredményes nemzeti végrehajtásra,
- emelkedjen azon részes államok száma, amelyek képesek az eredményes nemzeti végrehajtásra, mennyiségi és minőségi szempontból is,
- a nemzeti hatóságok körében javuljon a CWC-vel kapcsolatos kérdések megértése és ismertsége, ezzel is hozzájárulva a jó együttműködéshez és támogatáshoz,
- emelkedjen azon részes államok száma, amelyek képesek jóváhagyásra alkalmas jogszabályokat kidolgozni és megszövegezni,
- javuljon a vegyi anyagok kereskedelmének ellenőrzését és megfigyelését végző vámhatóságok működésének hatékonysága.

2. cél (Ellenőrzés)

- javuljon az OPCW felügyelői és szakértői részére nyújtott képzések hatékonysága és teljes értékű szolgáltatása,
- javuljanak az OPCW ellenőrzési részlege információkezelési rendszerének üzleti folyamatai és az információk minősége, valamint alakuljon ki a korszerű információelemzési technikák alkalmazásának képessége,
- a részes államok legyenek képesek nyomon követni a vegyifegyver-állományok teljes megsemmisítése terén tett előrelépést, továbbá legyenek képesek korai szakaszban azonosítani és kezelni a megsemmisítés tekintetében jelentkező problémákat, és nagyobb magabiztossággal tegyenek kézzel fogható és konkrét lépéseket annak érdekében, hogy a vegyi fegyvereket azok birtokosai maradéktalanul semmisítsék meg,
- javuljon az OPCW alkalmazkodóképessége a szíriai misszióhoz hasonló jövőbeli helyzetek során, javuljon az ellenőrzési rendszer és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek végrehajtása, továbbá javuljanak a kapcsolatok a nemzetközi partnerszervezetekkel.

*Eredmények***1. eredmény (Nemzeti végrehajtás)**

- javultak a vámtisztviselők ismeretei és képességei az egyezményben szereplő vegyi anyagok behozatalával és kivitelével kapcsolatos feladatok eredményes teljesítése és a nemzeti hatóságokkal való koordináció terén,
- a nemzeti hatóságok személyzete és a társult érdekelt felek az eredményes tanuláshoz szükséges, helytálló és naprakész, elektronikus formátumú információkkal rendelkeznek,
- a nemzeti hatóságoknak rendszerszintű tervezési eszközök állnak a rendelkezésére a nemzeti intézkedések hatékony végrehajtásához,
- a nemzeti hatóságok átfogó információkkal rendelkeznek az aktuális helyzetről és a konkrét igényekről, és eredményeket érnek el a hatékony nemzeti végrehajtás megtervezéséhez szükséges kapacitásépítés terén,

- javult a mentorált részes államok kapacitása a nemzeti végrehajtás és a mentor részes állammal való együttműködés terén,
- a részes államok jobban értik és ismerik a CWC szerinti nemzeti kötelezettségeik teljesítése keretében a nemzeti jogszabályokra vonatkozó megfelelő eljárásokat.

2. eredmény (Ellenőrzés)

- az OPCW felügyelőknek és szakértőknek az egyezmény hatálya alá tartozó vegyi anyagok 1. sz. listájába felvett anyagokkal kapcsolatos szakértelme és know-how-ja tartósan megfelelő szintet ér el,
- megtörtént az OPCW ellenőrzési részlege információkezelési rendszerének korszerűsítése és a lekapcsolt elavult rendszereket üzemem kívül helyezték,
- a részes államok jobban értik a vegyi fegyverek megsemmisítésével kapcsolatos problémákat és műszaki nehézségeket, és nagyobb a bizalmuk azt illetően, hogy kézzel fogható és konkrét lépésekre kerül sor a vegyifegyver-állományok teljes megsemmisítése érdekében,
- az OPCW-n belül javult a szíriai missziójával kapcsolatos tapasztalatok megértése, felmérte annak a CWC-rendszert érintő vonatkozásait, és a levont tanulságokat beépítette belső működési eljárásaiba és gyakorlataiba.

Tevékenységek

1. Regionális képzés a részes államok vámhatóságai részére a CWC átadási rendszerének technikai vonatkozásairól

A vámtisztviselők a 2005/913/KKBP együttes fellépés, a 2007/185/KKBP együttes fellépés, a 2009/569/KKBP határozat, valamint a 2012/166/KKBP tanácsi határozat keretében támogatásban részesültek. A vámtisztviselők részére a tapasztalatok alapján nyújtott tanfolyamok célja, hogy javuljon az egyezményben szereplő vegyi anyagok behozatalával és kivitelével kapcsolatos adatok gyűjtése és a nemzeti hatóságok részére való továbbítása. A képzés keretében gyakorlati bemutatókra, valamint gyakorlatokra is sor kerül majd, és annak részét képezi majd az oktatók képzéséből álló elem is. A képzést a technikai titkárság végrehajtás-támogatási részlege fogja megtartani a nyilatkozatokkal foglalkozó részleg technikai szakértelmének felhasználásával a latin-amerikai és Karib-térségben.

2. A nemzeti hatóságok/a társult érdekelt felek számára kifejlesztett e-tanulási eszköz naprakésszé tétele

A nemzeti hatóságokat/a társult érdekelt feleket szolgáló e-tanulási eszköz kifejlesztésének támogatására a 2012/166/KKBP határozat értelmében került sor. A részes államok 2013 óta férnek hozzá e-tanulási modulokhoz és használják azokat. Annak biztosítása érdekében, hogy az információk és képzési anyagok relevánsak és hasznosak maradjanak, sor fog kerülni a felhasználók visszajelzéseinek és ajánlásainak értékelésére, és a megállapításokat fel fogják használni az eszköz naprakésszé tételére és tökéletesítésére. A részes államok várhatóan szélesebb körben fogják használni az e-tanulást. A technikai titkárság mérlegeli, hogy az e-tanulást kötelezővé tegye-e az OPCW által nyújtott néhány képzés esetében.

3. Ismeretterjesztési tervek kidolgozásának a támogatása

Több nemzeti hatóság is arról számolt be, hogy nehézséget okozott számukra a megfelelő szintű együttműködés kialakítása néhány érdekelt intézménnyel, és az ezek által nyújtott támogatás megfelelő szintjének elérése. Ez főként annak tudható be, hogy hiányosak a CWC-vel, és az annak keretében a részes államokra háruló kötelezettségekkel kapcsolatos ismeretek. Az ismeretterjesztés területén jelentkező ezen készség-, ismeret és tapasztalathiány következtében az ismeretterjesztés, ha arra sor kerül, gyakran nem eredményes. A meglévő ismeretterjesztési terveket ezért fejleszteni/tökéletesíteni kell, hogy azok gyakorlatiasabbá és hasznosabbá váljanak. Az ismeretterjesztési tervek a következőket fogják magukban foglalni: oktatási és tájékoztatási tevékenységek végzése, valamint népszerűsítő anyagok, tájékoztató csomagok és cselekvéstervezet-készítése. Nemzeti és regionális szinten hatékony oktatási és tájékoztatási iránymutatások és stratégiák kidolgozására kerül majd sor, és a kísérleti projektben részt vevő államok referenciaként használják majd ezeket saját országuk ismeretterjesztési terveinek kidolgozásához. Kísérleti projektekre minden régióban sor fog kerülni: Ázsiában, a latin-amerikai és Karib-térségben, Afrikában és Kelet-Európában.

4. A nemzeti végrehajtási kapacitás felmérése

A nemzeti hatóságoknak képesnek kell lenniük a CWC eredményes végrehajtására. Néhány nemzeti hatóságnak segítségre van szüksége annak biztosításához, hogy képesek legyenek szerepüket eredményesen betölteni. Több olyan tényező is van, amely befolyásolhatja teljesítményüket. Annak érdekében, hogy a Technikai Titkárság kellő időben nyújthasson hatékony támogatást, lényeges felmérni nemzeti kapacitásukat, hogy jobb képet lehessen alkotni a szükségleteikről. Kapacitás-felmérési programok végrehajtására minden régióban sor fog kerülni. A kapacitás-felmérést a Technikai Titkárság és az adott nemzeti hatóság együtt fogja elvégezni. Az egyes államoknak a felmérés

tényleges elvégzése céljából történő felkeresése előtt a Technikai Titkárságnak megfelelő részlege el fogja végezni az államoknak a CWC végrehajtásával kapcsolatos helyzetét. A látogatás során a csapat találkozókat és konzultációkat fog tartani az érintett szervekkel. Minden látogatásról jelentés készül majd, amely felvázolja a legfontosabb fejleményeket és a látogatást követően végrehajtandó, kapacitásépítést szolgáló cselekvési tervet.

5. Mentori program

A nemzeti hatóságok mentori programjának célja, hogy partnerséget hozzon létre két olyan nemzeti hatóság között, melyek közül az egyik sikeresebbnek és hatékonyabbnak bizonyult a CWC szerinti kötelezettségei teljesítésében, míg a másik a végrehajtás alacsonyabb szintjén áll. Ez elősegíti ez utóbbi nemzeti hatóság működésének javulását. Az OPCW a programot már évek óta működteti, és az hasznosnak bizonyult. Mentori programok végrehajtására fog sor kerülni Afrikában, Ázsiában, valamint a Karib-térségben és Latin-Amerikában.

6. Jogi szakmai műhely a karibi és közép-amerikai részes államok számára

Ezek a szakmai műhelyek a Technikai Titkárság által tett azon erőfeszítéseknek képezik a részét, amelyek arra irányulnak, hogy előmozdítsák a nemzeti végrehajtási jogszabályok részes államok általi gyorsabb elfogadását a Karib-térségben és Közép-Amerikában. A fő cél gyakorlati segítséget nyújtani a programban részt vevő részes államoknak a CWC nemzeti végrehajtását érintő jogi kérdésekkel kapcsolatban. E szakmai műhelyek másik célja, hogy támogassák a részes államokat a tervezeteik véglegesítésében, és alkalmat teremtsenek a meghívott részes államok számára arra, hogy közvetlenül konzultáljanak az OPCW végrehajtás-támogatási részlegének képviselőivel a nemzeti végrehajtási jogszabályok megszövegezéséről, valamint hogy egyéb jogi segítséget nyújtsanak, mint például kiegészítő rendelkezések és szabályok kidolgozása.

7. A Technikai Titkárságnak keretében dolgozó felügyelők és szakértők képzési képességeinek erősítése

Az egyezmény hatálya alá tartozó vegyi anyagok 1. sz. listájába felvett anyagok kezelésével kapcsolatos képzések képviselik azon erőfeszítések egyik legfőbb elemét, amelyek az OPCW keretében felgyülemlett szakértelem és know-how szintjének fenntartását célozzák. A szigorú technikai előírások betartása döntő fontosságú a Technikai Titkárságnak felügyelői és szakértői részére nyújtott képzések hatékonyságának és teljes értékű szolgáltatásának szempontjából. Ez egyúttal fokozza a vegyi és biológiai biztonságot, valamint javítja a mérgező vegyi anyagokkal elkövetett támadások megelőzésére és az azokra történő reagálásra való felkészültséget. A tevékenység ki fog terjedni a szükséges berendezések, alkalmazások és anyagok beszerzésére, aminek eredményeként javulni fog az érintett laboratóriumok teljesítménye.

8. Az OPCW ellenőrzési részlege információkezelési rendszerének korszerűsítése

Az OPCW Ellenőrzési Osztálya jelenleg különféle elavult számítástechnikai rendszereket használ, amelyek némelyikét kifejezetten az egyedi igényeknek megfelelően alakították ki. Ezek akadályozzák az információk hatékony és eredményes feldolgozását.

A következők tartoznak ide:

- lekapcsolt rendszerek,
- korszerű képességekkel nem rendelkező, elavult rendszerek,
- a rendszerek nagymértékű egyediesítése, illetve annak megvalósíthatatlansága, hogy a fejlesztésekre kellő időben és erőforráshatékony módon kerüljön sor,
- olyan korszerű funkciók meglétének a hiánya, mint a szöveg egészében való keresés lehetősége és a digitális feldolgozás,
- a felhasználó vezérelte munkafolyamat-irányítás lehetőségének hiánya.

E tevékenység célja korszerűsíteni az OPCW Ellenőrzési Osztályának információkezelési rendszerét, mégpedig azáltal, hogy ezeket az egyedi rendszereket korszerű képességekkel rendelkező vállalati dokumentumkezelő megoldásokkal váltják fel. A várt előnyök közé tartozik az információfeldolgozás hatékonyságának növekedése, a kézzel végzett munka csökkenése, az adatminőség javulása és az elemzési képességek bővülése.

9. A Végrehajtó Tanács képviselőinek és a fejlődő gazdaságú részes államokból érkező megfigyelőknek a látogatásai vegyifegyver-megsemmisítő létesítményekben

Eddig nyolc látogatásra került sor – négyre az Amerikai Egyesült Államokban, háromra az Oroszországi Föderációban és egyre Kínában (elhagyott vegyifegyver-megsemmisítő létesítmények), amelyek finanszírozása a 2007/185/KKBP együttes fellépés, a 2009/569/KKBP határozat és a 2012/166/KKBP határozat keretében történt. Az eddigi látogatások értékesnek bizonyultak a tekintetben, hogy megválaszolták azokat a kérdéseket vagy aggályokat, melyek a fegyvereket birtokló részes államoknak a vegyi fegyvereik megsemmisítésére vonatkozó kötelezettségeik teljesítésére vonatkozó programjait érintették. Ezek a látogatások minden részes állam esetében hasznosak lesznek, mivel elősegítik majd az átláthatóság növekedését és a bizalom fokozódását azt illetően, hogy előrelépés történik a

még meglévő vegyi fegyverek teljes megsemmisítése terén, a CWC rendelkezéseinek megfelelően, a technikai titkárság ellenőrzése mellett. A projekt vélhetően ösztönzi majd a részes államoknak az ilyen látogatásokban való szélesebb körű részvételét, figyelembe véve ugyanakkor a megfelelő pénzügyi kritériumokat, és figyelmet fordítva a résztvevők megfelelő körforgásának biztosítására.

10. A szíriai misszió során levont tanulságok hasznosítása

Mivel a szíriai vegyifegyver-program felszámolására irányuló program a végéhez közeledik, az OPCW értékelni fogja az ebben a példa nélkül álló műveletben való közreműködését. Emellett az OPCW már jelenleg is részt vesz egy a levont tanulságokkal foglalkozó gyakorlatban, amelyet az Egyesült Nemzetek Szervezetének Leszerelési Hivatala (UNODA) folytat a vegyi fegyverek 2013-ban Szíriában történt bevetésének kivizsgálása keretében. Ennélfogva 2014 során várható, hogy sor kerül az ENSZ-vizsgálat és a szíriai vegyi fegyverek megsemmisítésére irányuló misszió tanulságainak *levonására*.

A levont tanulságokat hasznosítani kell és be kell építeni az OPCW eljárásaiba és tevékenységeibe. Annak érdekében, hogy ez eredményesen történjen meg, ajánlott szakmai műhelytalálkozókat tartani a levont tanulságok és az OPCW 2013. és 2014. évi szíriai tevékenységeire gyakorolt következmények elemzése céljából. E szakmai műhelytalálkozók eredményei be fognak épülni az OPCW módosított eljárásaiba és a jövőbeli képzési programokba.

II. projekt – Nemzetközi együttműködés

Célkitűzések

- A gazdasági és technológiai fejlődés megerősítése a CWC által nem tiltott célokat követő tevékenységeket szolgáló vegyipari területeken folytatott nemzetközi együttműködés révén,
- az OPCW megbízatásának és a CWC célkitűzéseinek előmozdítása a részes államoknak a vegyi anyagok békés célú felhasználására irányuló nemzetközi együttműködési kezdeményezésekben való fokozott szerepvállalása révén.

Célok

- Annak biztosítása, hogy a fejlődő vagy átalakuló gazdaságú részes államok közfinanszírozású laboratóriumi nagyobb kapacitással rendelkezzenek a CWC-nek a vegyipar békés célú felhasználása terén történő végrehajtására,
- a fejlődő vagy átalakuló gazdaságú részes államok segítése abban, hogy a kis- és középméretű vegyipari vállalkozások tekintetében javíthatóak a vegyi biztonságtechnikára vonatkozó megközelítéseket.

Eredmények

- A fejlődő vagy átalakuló gazdaságú részes államok közfinanszírozású laboratóriumainak javult a technikai alkalmassága arra, hogy a CWC nemzeti végrehajtásához kapcsolódóan és a vegyészet békés célú alkalmazásának keretében, modern analitikai módszereket – különösen a gázkromatográfiát (GC) és a gázkromatográfiával kombinált tömegspektrometriát (GC-MS) – alkalmazva vegyi anyagokat elemezzenek.
- A kis- és középvállalkozások személyzete, az ipari szövetségek képviselői és a fejlődő vagy átalakuló gazdaságú részes államok nemzeti hatóságai/kormányzati intézményei magasabb szintű kompetenciával és ismeretekkel rendelkeznek az eljárásbiztonsági és vegyi biztonságtechnikai gyakorlatok tekintetében.

Tevékenységek

1. Az elemző képességek fejlesztését szolgáló tanfolyamok

A tanfolyamok időtartama két hét, amelynek során a résztvevők a gázkromatográfiával és a gáz kromatográfiával kombinált tömegspektrometriával kapcsolatos elméleti képzésben részesülnek, és azzal kapcsolatos gyakorlati tapasztalatokat szereznek. A képzés kiterjed a hardvereszközökre, a rendszerérvényesítésre és -optimalizálásra, a problémamegoldásra, a környezeti minták elkészítésére, valamint a CWC-hez kapcsolódó vegyi anyagok tekintetében az ilyen minták gázkromatográfiával és gázkromatográfiával kombinált tömegspektrometriával történő elemzésére is. A résztvevők továbbá intenzív gyakorlati képzést kapnak a gázkromatográfia esetében elemszelektív detektorokkal, a gázkromatográfiával kombinált tömegspektrometria esetében pedig elektronütközéses és kémiai ionizációs módszerrel elemzendő különböző mintamátrixok elkészítése terén. Ezenfelül számos kivonatolási, tisztázási és derivációs eljárással is megismertetik őket. A tanfolyamok megvalósítása egy elismert intézmény, a VERIFIN támogatásával történik. Az OPCW ötéves megállapodást kötött az intézménnyel, amelynek kiválasztására átlátható pályázati eljárás útján került sor.

2. Az iparág tájékoztatása – a vegyi biztonságtechnikával foglalkozó szakmai találkozók

Ezek a szakmai találkozók két és fél napon át tartanak majd. Napirendre kerülnek majd egyebek mellett a vegyipari védelemmel és biztonsággal kapcsolatos kérdések; a vegyi anyagok kezelésére vonatkozó stratégiák; a vegyi eljárások biztonságkezelése; a legjobb vegyipari gyakorlatok; valamint a felelős kezelés („Responsible Care®”) programjának a bemutatása is.

A nyitó ülésen a résztvevők a CWC-ről és a nemzetközi együttműködési programokról is áttekintést kapnak. Adott esetben biztosított lesz az együttműködés és a koordináció az ezen a területen tapasztalattal rendelkező más szereplőkkel.

Egy szakmai találkozó kifejezetten az észak-afrikai, közel-keleti és Öböl-menti szubrégiót fogja megcélozni, és arab nyelven fog zajlani.

III. projekt – Tudomány és technológia

Célkitűzések

Annak lehetővé tétele, hogy az OPCW főigazgatója (a továbbiakban: főigazgató) a CWC szempontjából releváns tudományos és technológiai területeken tanácsadással és ajánlásokkal tudja segíteni a részes államok konferenciáját, az OPCW Végrehajtó Tanácsát és a részes államokat.

Célok

- Az OPCW keretében a tudományos és technológiai vonatkozású tevékenységek irányának meghatározása a negyedik és az ötödik felülvizsgálati konferencia közötti időszakban,
- annak lehetővé tétele, hogy a főigazgató a CWC szempontjából releváns tudományos és technológiai területeken szaktanácsadással tudja segíteni az OPCW döntéshozó szerveit és a részes államokat,
- az OPCW rendelkezésére álló tudományos szakértők szélesebb körének igénybevétele, és azon mechanizmusok javítása, amelyek révén nyomon követhető a vegyi anyagokkal kapcsolatos monitoring-technológiák és a vegyi anyagokra vonatkozó információkat tartalmazó összetett adathalmazok elemzésére szolgáló számítástechnikai eszközök fejlődése,
- az olyan nem szakmai érdekeltek hálózatának kialakítása és fenntartása, akik ki tudják egészíteni az OPCW rendelkezésére álló tudományos szakértőket az új tudományos és technológiai eredmények minden aspektusának értékelése terén, hogy részletesebb szakvéleményt lehessen megfogalmazni a tudományról és technológiáról, és annak hatásáról,
- néhány nem helyszíni laboratórium számára annak lehetővé tétele, hogy mérgező anyagokat elemezzenek a CWC támogatása céljából.

Eredmények

- Kibővül az OPCW rendelkezésére álló tudományos szakértők hálózata, aminek eredményeként erősödni fognak a tudomány és a technológia tekintetében folyamatban lévő monitoring erőfeszítések, és fokozódni fog a CWC jelenléte és láthatósága a tudományos közösségben,
- kapcsolatok kialakítása és fenntartása a CWC szempontjából releváns új tudományos és technológiai eredmények létrejöttében közreműködő tudományos szakértőkkel,
- lehetőségek teremtése arra, hogy a nem szakmai érdekeltek gyümölcsöző párbeszédet folytassanak a tudományos és technológiai fejlődésről a technikai szakértőkkel a biztonsági hatások és kockázatok felmérése céljából,
- az OPCW tudományos tanácsadó testülete (SAB) a részes államoknak tanácsadást nyújt és ajánlásokat ad a CWC szempontjából releváns tudományos és technológiai területeken,
- az azzal kapcsolatos tájékozottság növekedése, hogy elemezni kell a CWC szempontjából releváns mérgező anyagokat.

Tevékenységek

1. Vegyi informatikai rendszer a nemzetközi együttműködés megkönnyítése érdekében

E tevékenység célja a tudományos kutatók egy munkacsoportjának a létrehozása annak érdekében, hogy együttesen felkutassanak, egybevegyenek és elemezzenek egyedi, vegyi vonatkozással bíró adatokat. Olyan adatok összeállítására irányul, amelyet a szokványos vegyi monitoring tevékenységek széles köréből gyűjtenek és amelyek vegyi vonatkozással bírnak (pl. a légkör megfigyelése, környezeti mintavétel, vízvizsgálat stb. során gyűjtött adatok). A szándék az, hogy a világ különböző régióinak vegyi és számítástechnikai tudományos szakemberei olyan hálózatba tömörüljenek, amelyben az információkat meg lehet osztani az együttműködő partnerekkel a globális és regionális vegyipari tevékenységek képi megjelenítése és tájékoztató célú elemzése érdekében. E munka célja, hogy megkönnyítse a Technikai Titkárság számára a tudományos közösséggel való együttműködést. A fő eredményt egy adatgyűjtő

központ fogja létrehozni, amely a központi helye lesz majd az adatgyűjtésnek és az adatok olyan formátumba való tömörítésének, amely összeegyeztethető az együttműködő kutatók elemzési eszközeivel. Ez a központ – amely a résztvevő egyetemek valamelyikén kap majd helyet – támogatni fogja az együttműködő tudományos szakemberek hálózatát, és fejleszteni fogja kapacitását, hogy a végrehajtási időszakon túl is fennmaradjon.

2. A tudományos és technológiai fejlődés áttekintése

Szakértői – a SAB tagjai, az Elméleti és Alkalmazott Kémia Nemzetközi Uniójával kapcsolatban álló szakértők és más szakértők részvételével zajló – szakmai találkozók a jelenlegi és a lehetséges jövőbeli tudományos és technológiai fejlemények által a CWC végrehajtására gyakorolt hatások felmérése céljából.

Ez a munka támogatni fogja a SAB-ot abban, hogy kidolgozza a tudományos és technológiai fejlődésről szóló jelentését a CWC negyedik felülvizsgálati konferenciájára.

Sor kerül majd annak feltérképezésére, hogy lehetséges-e partnerségeket kialakítani más nemzetközi szervezetekkel e tevékenység végrehajtása érdekében.

3. A kémia különböző felhasználási területei: a technológiai fejlődés biztonsági vonatkozásainak megértése

Szakmai találkozók olyan regionális kiválósági központok és egyetemi tanszékek számára, amelyek foglalkoznak a tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatos biztonsági kérdésekkel. A cél segíteni azokat, akiket aggasztanak a technológiai fejlődés következményei, hogy jobban megértsék a technológiák kigondolásának, kifejlesztésének, adaptálásának és megvalósításának folyamatát.

A szakmai találkozók résztvevőinek javulnak majd a következőkkel kapcsolatos készségei és ismeretei:

- az olyan összefonódó tudományágak (különösen, de nem kizárólag a kémia és a biológia), amelyek erőteljes mozgatórugói az új technológiáknak, és előrelendíthetnek alkalmazásokat és megközelítéseket az általános technológiai fejlődésben,
- a technológia nyomon követésének legjobb gyakorlatai,
- az új és változó technológiákkal kapcsolatos kockázatok felméréseinek jobb módjai, valamint
- annak felismerési módja, hogy az új technológiák adaptálása mekkora jelentőséggel bír a hatékony biztonságkezelés szempontjából.

E munka révén nagyobb mértékű betekintésre nyílik lehetőség arra, hogy a tudomány és a technológia miként támogatja a multilaterális biztonság tényleges megvalósulását és a tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatos szerződések eredményes végrehajtását – példaként felhasználva a CWC-t.

4. A SAB keretében működő ideiglenes munkacsoportok

A munkacsoportok támogató ülései, amelyek lehetővé fogják tenni a SAB számára, hogy műszaki szakvéleményt készítsen a főigazgató számára a CWC végrehajtásáról. E szakvélemény alapján a főigazgató megalapozott tudományos szakvéleményen nyugvó szaktanácsot tud nyújtani a döntéshozatali szervek és a részes államok részére szakpolitikai kérdésekben.

5. Szabványosított elemzési módszerek kidolgozásának előmozdítása a mérgező biológiai anyagok elemzése terén

A mérgező biológiai anyagokat a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezmény (BWC) szabályozza. Két mérgező biológiai anyag (a ricin és a saxitoxin) vegyi fegyverként szerepel a CWC-ben is, és szigorú szabályozás hatálya alá tartozik. Egyéb mérgező biológiai anyagok szintén a CWC általános céljának, vagyis a mérgező anyagok hadviselés során történő felhasználása elleni küzdelemnek a hatálya alá tartozhatnak.

A CWC kiterjedt ellenőrzési rendszere a BWC-ben nem létezik. A CWC értelmében a felügyelők jogosultak arra, hogy mintát vegyenek és helyszíni elemzést végezzenek (ha lehetséges, de ez gyakran nem lehetséges a mérgező biológiai anyagok esetében), vagy a mintát nem helyszíni laboratóriumokba küldjék. A nem helyszíni laboratóriumi elemzésekhez bonyolult elemzési berendezésekre továbbá összetett módszerekre, és referenciaanyagokra vagy adatokra van szükség.

E projekt tekintetében az OPCW laboratóriuma és a partnerlaboratóriumok:

- referenciaanyagokat készítenek/szereznek be,
- több laboratórium bevonásával körteszteket végeznek,
- ajánlott működési eljárásokat dolgoznak ki és validálnak a mérgező biológiai anyagok elemzésére vonatkozóan,
- referenciaadatokat gyűjtenek a partnerlaboratóriumoktól,

- megosztják az ajánlott működési eljárásokat és referenciaadatokat a partnerlaboratóriumokkal és a tudományos közösséggel,
- értékeli azokat az elemzési eljárásokat/észlelési készleteket, amelyeket a helyszínen vezérfonalként fel lehet használni a nem helyszíni elemzéssel kapcsolatos döntéshozatalhoz és a felügyelő helyszíni védelmének egyik elemeként.

IV. projekt – A részes államok felkészültsége a vegyi anyagokkal elkövetett támadások megelőzésére és az azokra történő reagálásra

Célkitűzések

Hozzájárulás a részes államok kapacitásainak fejlesztéséhez a vegyi anyagokkal elkövetett terrortámadások megelőzése, valamint az ilyen támadásokra való felkészültség és reagálás terén, továbbá ezen államok segítségnyújtás iránti kérelmekre való reagálásának javítása a vegyi anyagok alkalmazása vagy az azzal való fenyegetés esetén.

Célok

- a részes államok figyelmének felkeltése a védelmi célokhoz kapcsolódó nemzeti programokra vonatkozó nyilatkozatok időben és hiánytalanul történő benyújtásának jelentőségére,
- annak elérése, hogy a részes államok növeljék hozzájárulásukat az OPCW segítségnyújtásra irányuló kérelmekre való reagálására vonatkozó felkészültségéhez,
- a részes államok ösztönzése arra, hogy hozzanak létre regionális hálózatokat régióikban vagy szubrégióikban annak érdekében, hogy javítsák a vegyi fegyverekkel elkövetett támadásokra adandó válaszlépéseik összehangolását,
- a részes államok ösztönzése arra, hogy alakítsák ki a koordinációt és az együttműködést a szubrégiók között a vegyi veszélyhelyzetekre való reagálás terén,
- a részes államok kapacitásának fejlesztése annak érdekében, hogy a képzésen megszerzett ismereteket és készségeket tovább tudják terjeszteni,
- a vegyi balesetek nemzeti megelőzésének, az ilyen balesetekre való nemzeti felkészültségnek és reagálásnak a gyakorlása és felmérése, valamint a felkészültségi szint fokozására irányuló további lépésekkel kapcsolatos ismeretek bővítése,
- a vegyi balesetek megelőzése és az ilyen balesetekre való reagálás terén a nemzetközi közösség koordinálásának gyakorlása és felmérése.

Eredmények

- adottak a veszélyhelyzet-reagálásban részt vevő személyzet regionális hálózatának kialakításához szükséges előfeltételek,
- a részes államok tisztában vannak a védelmi célokhoz kapcsolódó nemzeti programokra vonatkozó nyilatkozatok időben és hiánytalanul történő benyújtásának jelentőségével,
- a részes államok több segítséget tudnak felajánlani az OPCW számára a hozzá beérkező segítségnyújtási kérelmekre való reagáláshoz,
- a részes államok jobban tudatában vannak annak, hogy elő kell mozdítani a támadások esetén előálló vegyifegyver-veszélyhelyzetekkel kapcsolatos együttműködést,
- megalakult a közép-ázsiai részes államokból származó oktatók csoportja, mely az elsődleges beavatkozók képzésével támogatja a vegyi veszélyhelyzetre való reagálási tervet,
- elkészültek a továbbfejlesztett, az átadott ismereteket és gyakorlatokat magukban foglaló veszélyhelyzet-reagálási tervek, amelyek segítségével az érintett részes államok képesek kezelni az olyan incidenseket, amelyek során mérgező vegyi anyagok felhasználására került sor.

Tevékenységek

1. Regionális segítségnyújtási és védelmi képzés

A közép-ázsiai részes államok részére a képzés egészére vonatkozó csomag összeállítása, amelyben alapfokú és haladó segítségnyújtási és védelmi tanfolyamok szerepelnek. A tanfolyamok után a résztvevők gyakorlatra kerülnek, ahol az elsajátított ismereteiket a gyakorlatban, a helyszínen kialakított képzési környezetben alkalmazva erősítik meg. Ez a képzési ciklus nagyobb ellenálló képességet és jobb nemzeti és regionális kapacitást eredményez majd a mérgező vegyi anyagok bevetésére való reagálás tekintetében. A régióból származó, e képzésben részt vett elsődleges beavatkozók ezt követően bekerülhetnek az OPCW által finanszírozott, az oktatók képzésére irányuló tanfolyamokra, hogy könnyebben továbbterjeszthessék az elsajátított ismereteket és készségeket.

2. Regionális segítségnyújtási koordinációs gyakorlat

A CWC X. cikkének (7) bekezdésével összhangban a javasolt gyakorlat a 2013 októberében Argentínában tartott segélykoordinációs munkaértekezlet nyomán hozott intézkedés, amelynek célja a latin-amerikai térség két vagy három, közös határ mentén fekvő részes állama közötti segítségnyújtási mechanizmusok tesztelése, és amelyben különböző feladatok teljesítésével a régióban található többi részes állam is részt vesz majd.

3. Regionális segítségnyújtási és védelmi szakmai találkozók

E tevékenység a 2009/569/KKBP és a 2012/166/KKBP határozat keretében támogatásban részesült. A tervek szerint ez a tevékenység fórumként szolgál majd azon irányítók és tervezők számára, akik részt vesznek a civil lakosságuk vegyi fegyverek elleni védelmében, illetve akik felelnek a CWC X. cikke szerinti, veszélyhelyzetben nyújtandó támogatás biztosításáért. A munkaértekezletek résztvevői tájékoztatást kapnak a X. cikk végrehajtásáról; az OPCW keretében végrehajtott nemzeti és nemzetközi projektekről; a segítségnyújtással és védelemmel kapcsolatos regionális megközelítésekről, továbbá a vegyi fegyverek és más mérgező vegyi anyagok elleni segítségnyújtás és védelem területén jelentkező kihívásokról és új lehetőségekről. Ezen túlmenően a munkaértekezletek a tervek szerint ösztönzik majd a segítségnyújtással és a védelemmel kapcsolatos számos kérdés megvitatását és elemzését, középpontba helyezve például a részes államoknak a CWC X. cikke értelmében fennálló jogainak és kötelezettségeinek területét, a védelmi programokra vonatkozó nyilatkozatok benyújtását, valamint a hiányosságok és a problémás területek elemzését. Az értekezleteken ezenkívül áttekintést lehet kapni az érintett régióban folyó segítségnyújtási és védelmi tevékenységekről. A részes államok beszámolókat tartanak, hogy megosszák egymással a tapasztalataikat, tanulságaikat és elképzeléseiket a mérgező vegyi anyagok bevetéséből eredő veszélyekkel kapcsolatos segítségnyújtás, védelem és veszélyhelyzeti reakció tárgyában. A munkaértekezletek Latin-Amerikát és Ázsiát célozzák majd.

4. Szimulációs gyakorlatok

E tevékenység a 2009/569/KKBP és a 2012/166/KKBP határozat keretében részesült támogatásban. A szimulációs gyakorlatok projektje olyan követő intézkedés, amely a 2013 augusztusában Indonéziában tartott (a 2012/166/KKBP határozat alapján finanszírozott) szimulációs gyakorlatok során leszárt tapasztalatokra épül. A gyakorlat egyik eredménye a szimulációs gyakorlatok moduljának kifejlesztése volt, amelyet fel lehet használni más régiókban folyó kapacitásépítési tevékenységek során. A gyakorlatok során megvizsgálják a kormányközi döntéshozatalt, és előmozdítják az információcserét és a segítségnyújtást az érintett nemzeti és nemzetközi szervezetek között, hogy mérsékelni lehessen a mérgező vegyi anyagokkal elkövetett támadások kockázatait és hatásait. A projekt kiegészíti egyrészt a többi OPCW-programot, köztük különösen a CWC X. cikkében előírt, a segítségnyújtással és a védelemmel kapcsolatos programokat, másrészt a nemzeti végrehajtási intézkedések részes államok általi elfogadásának támogatása érdekében tett OPCW-erőfeszítéseket, valamint „az OPCW mint a vegyi létesítmények biztonságának növelésére szolgáló platform” témájához kapcsolódó, a (2012/166/KKBP határozat keretében finanszírozott) projektet. A X. cikkben foglalt rendelkezések értelmében az OPCW szaktanácsadást és segítséget nyújthat a részes államoknak a vegyi fegyverek elleni védelmi kapacitásuk fejlesztése és javítása tekintetében.

V. projekt – Egyetemesség és tájékoztatás

Célkitűzések

- a CWC nem részes államainak támogatása abban, hogy jobban megértsék a CWC-hez való csatlakozás és az OPCW tevékenységeiben való fokozottabb részvétel előnyeit,
- figyelemfelkeltés az OPCW és a CWC iránt, különösen a széles nyilvánosság körében és az oktatási ágazat egyes célcsoportjai körében, gondolva itt a közép- és felsőoktatásban részt vevő kémia szakos tanulókra, hallgatókra, tanárookra és oktatókra, illetve a vegyészmérnök hallgatókra és oktatókra.

Célok

- figyelemfelkeltés és tájékoztatás az OPCW és a CWC témájában, adott esetben más diákok, tanárok, oktatók és egyéb csoportok körében is,
- az OPCW láthatóságának növelése és az OPCW-tevékenységekről magyarázat nyújtása a széles nagyközönségnek,
- a nagyközönség lehető legszélesebb rétegeinek elérését elősegítő eszközök fejlesztése, elsősorban a nem technikai orientáltságú és nem szakértő csoportokat megcélózva,
- a figyelem felkeltése az OPCW és a CWC iránt a kiválasztott államok és régiók nagyközönségének fiataljai körében,
- a CWC nem részes államai fokozottabban bekapcsolódnak az OPCW-tevékenységekbe, és jobban megértik a CWC-t és az abból származó előnyöket,
- az érdekeltek szélesebb körű bevonása az OPCW előtt álló feladatok megoldásába az intézményi átmenet során.

Eredmények

- a nemzeti, regionális és nemzetközi szövetségek által készített oktatási anyagok elterjedtek, és az oktatási anyagok használatba kerültek az iskolákban és az egyetemeken,

- a nagyközönség jobban elkötelezett az OPCW és a CWC ügyében, annak következtében, hogy világszerte sok rendezvényen látható a kiállítás,
- a kiválasztott államok és régiók fiatal nagyközönsége és az OPCW között nőtt az interakció, közösségimédia-eszközök kerültek kifejlesztésre a partnerek számára,
- a vegyifegyver-tilalmi egyezmény részes államainak száma megnőtt az utóbbi időben,
- a civil társadalom nagyobb mértékben járult hozzá az OPCW döntéshozatali folyamatához, ideértve azt is, hogy lehetősége nyílt arra, hogy a jelentős kérdésekkel kapcsolatos véleményét közvetlenül a küldötteknek fejezze ki a részes államok konferenciájának rendkívüli plenáris üléseken,
- terjesztésre kész a dokumentációs anyag, ideértve az OPCW-t bemutató videóanyagot is, amely a szélesebb közönség számára készült, hogy fokozza a téma iránti fogékonyságot.

Tevékenységek

1. Oktatási és tájékoztatási eszközök és anyagok fordítása és terjesztése

A Technikai Titkárság 2013 és 2014 során (részben a 2012/166/KKBP határozat keretében kapott támogatással) több angol nyelvű oktatási és tájékoztatási eszközt készített. Annak érdekében, hogy ezeket az anyagokat a lehető legtöbb részes államban az érdekeltek széles köre maximális mértékben fel tudja használni, le kell őket fordítani az OPCW másik öt hivatalos nyelvére és más gyakran használt nyelvekre. A lefordított anyagokat emellett széles körben el is kell terjeszteni.

2. OPCW-kiállítás megvalósítása

Az OPCW-ről és a CWC-ről szóló szakmai kiállítás megvalósítása a természettudományi és a békemúzeumokkal együttműködve, amely kiállítást a témával kapcsolatos üléseken, konferenciákon stb. lehetne használni. Az OPCW, a Nobel Békeközpont, a hágai székhelyű MUSEON és mások folytattak már tevékenységeket e téren, azonban e projekt keretében magas szakmai színvonalon tervezett olyan kiállítás valósul majd meg, amelyet az OPCW adott esetben ismételtelen felhasználhat.

3. Az ifjúság tájékoztatása

A fiatal (15–25 éves) nagyközönséget megcélzó tájékoztató műhelyek megrendezése, amelyek célja egyrészt a figyelem felkeltése az OPCW és a CWC iránt, másrészt a fiatalok bevonása annak feltérképezésébe, hogy nemzetközi szinten milyen elhelyezkedési lehetőségek vannak a szóban forgó területen és ágazatokban. Ennek keretében sor kerül majd személyes szakmai műhelyekre és közösségimédia-eszközök fejlesztésére, amelyet majd a regionális partnerek és az egyetemek alkalmazhatnak.

4. Az egyetemesség előmozdítása a nem részes államok CWC-hez való csatlakozásának ösztönzése révén

Az egyetemességgel kapcsolatos munkaterv magában foglalja a következőket: egyedi megközelítés, országspecifikus, rugalmas formátum (1,5–2,0 pálya), bevonás és tájékoztatás, többszörös partnerség, az OPCW-tevékenységek szponzorálása, az OPCW Központban vagy máshol, országspecifikus szemináriumok, regionális megközelítés, 2.0 rendezvények, az országok kapcsolattartók adatbázisa és koordinációs fejlesztés.

5. NGO-k OPCW-tevékenységekben való részvételének a támogatása

Állandó jelleggel és jelentősen nőtt az OPCW-konferenciákon regisztrált és azokon részt vett nem kormányzati szervezetek száma 2008 óta, és ez abban csúcspontot ért el, hogy a 2013 áprilisában tartott harmadik felülvizsgálati konferencián már hetven nem kormányzati szerv részvételi szándékát hagyta jóvá, amelyek az összes régiót képviselték. Ezen túlmenően első alkalommal fordult elő az, hogy nem kormányzati szervek aktívan vettek részt OPCW-konferencián, amikor a harmadik felülvizsgálati konferencia, illetve a Részes Államok 18. Értekezletének rendkívüli plenáris ülésein beszédet mondtak a küldöttek előtt. Ez a javaslat utazásra és szállásra fordítható alaptámogatást biztosít majd a fejlődő gazdaságú vagy átmeneti gazdaságú államok nem kormányzati szervezeteinek képviselői számára, hogy részt vehessenek a Részes Államok Értekezletének 2015-ben és 2016-ban tartandó ülésein.

6. A „Fires” dokumentumfilm-sorozat elkészítésének és népszerűsítésének támogatása

A Fires projektet az OPCW médiaügyi és állampolgári részlege dolgozta ki. Négy egyenként 5–20 perces epizód készült, ezek közé tartozik az *A Teacher's Mission (Tanári küldetés)* című eredeti epizód, amelyről az OPCW oktatással és tájékoztatással foglalkozó ideiglenes tudományos tanácsadó munkacsoportja nagyon jó véleményt adott, hatékony

oktatási eszköznek nevezve azt. Az *Ich Liebe Dich* című legutóbbi epizód után az érdekeltek körében még nagyobb lett a projekt iránt a lelkesedés, amelyet számos részes állam úgy fejezett ki, hogy anyagi támogatást és együttműködést ajánlott a további epizódok készítéséhez. Az uniós finanszírozás legalább három további epizód elkészítését fogja biztosítani.

VI. projekt – Afrika-program

Célkitűzés

Az afrikai részes államok CWC szerinti kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kapacitásának a megerősítése.

Célok

1. cél (Nemzeti végrehajtás)

- javuljon a részes államok kapacitása az eredményes nemzeti végrehajtásra,
- emelkedjen azon részes államok száma, amelyek képesek az eredményes nemzeti végrehajtásra, mennyiségi és minőségi szempontból is,
- az afrikai részes államok nemzeti hatóságai körében javuljon a CWC-vel kapcsolatos kérdések megértése és ismertsége, ezzel is hozzájárulva a jó együttműködéshez és támogatáshoz,
- javuljon a vegyi anyagok kereskedelmének ellenőrzését és megfigyelését végző vámhatóságok működésének hatékonysága,
- erősödjön meg a CWC-nek a nemzeti hatóság vezetése alatti hatékony nemzeti végrehajtását elősegítő ügynökségek közötti együttműködés.

2. cél (A kémia békés célú alkalmazása)

- a fejlődő vagy átalakuló gazdaságú afrikai részes államokban a közfinanszírozású laboratóriumok kapacitásának növelése a CWC-nek a vegyi anyagok békés célú felhasználása terén történő végrehajtása tekintetében,
- a fejlődő vagy átalakuló gazdaságú afrikai részes államokban a kis- és középméretű vegyipari vállalkozások vegyi biztonságtechnikára vonatkozó megközelítéseinek javítása.

Eredmények

1. eredmény (Nemzeti végrehajtás)

- az érintett érdekelt felek több ismerettel bírnak és érzékenyebbé váltak a CWC-vel kapcsolatos kérdésekre, továbbá nagyobb szerepet vállaltak a nemzeti végrehajtás terén hozott intézkedésekben,
- javultak az afrikai részes államokból származó vámtisztviselők ismeretei és képességei az egyezményben szereplő vegyi anyagok behozatalával és kivitelével kapcsolatos feladatok eredményes teljesítése és a nemzeti hatóságokkal való koordináció terén,
- az érintett érdekelt felek az eredményes tanuláshoz szükséges, helytálló és naprakész információkkal rendelkeznek,
- a CWC végrehajtásában potenciálisan érdekelt ügynökségek/szervezetek megállapodtak egy olyan rövid távú menetrendben, melynek eredményeként maguk között sinergiákat hoznak létre.

2. eredmény (A kémia békés célú alkalmazása)

- Az afrikai részes államok közfinanszírozású laboratóriumainak megnőtt a technikai kompetenciája arra, hogy a CWC nemzeti végrehajtásához kapcsolódóan és a vegyi anyagok békés célú alkalmazásának keretében, modern analitikai módszereket – különösen a gázkromatográfiát (GC) és a gázkromatográfiával kombinált tömegspektrometriát (GC-MS) – alkalmazva vegyi anyagokat elemezzenek.
- A kis- és középvállalkozások személyzete, az ipari szövetségek képviselői és az afrikai részes államok nemzeti hatóságai/kormányzati intézményei magasabb szintű kompetenciával és ismeretekkel rendelkeznek a vegyi biztonságtechnikára vonatkozó gyakorlatok tekintetében.

Tevékenységek

1. Az érdekelt nemzeti hatóságok regionális fóruma

A nemzeti hatóságokra sajátos és fontos szerepek és felelősségek hárulnak a hatékony végrehajtás szempontjából. Nagyon szoros és ideális együttműködést kell kialakítaniuk és fenntartaniuk állami szinten a többi érdekelttel. Az együttműködés nem minden esetben hatékony, mivel még mindig nagyok a különbségek és megfigyelhető a megértés hiánya is a felek között. Az érdekelték javasolt regionális fórumának az a célja, hogy együttműködési lehetőséget adjon a legfőbb érdekeltnek és a nemzeti hatóságok képviselőinek, hogy találkozhassanak, jobban megismerhessék és megérthessék egymást. Emellett arra is alkalmas lesz, hogy a résztvevők a hatékony együttműködés érdekében megoszthassák tapasztalataikat, véleményt cserélhessenek és kifejezhessék aggályaikat. Ez a javaslat az afrikai térségre vonatkozó kísérleti tevékenység.

2. Regionális képzés a részes államok vámhatóságai részére a CWC átadási rendszerének technikai vonatkozásairól

A vámtisztviselők a 2005/913/KKBP együttes fellépés, a 2007/185/KKBP együttes fellépés, a 2009/569/KKBP határozat, valamint a 2012/166/KKBP tanácsi határozat keretében támogatásban részesültek. A vámtisztviselők részére a tapasztalatok alapján nyújtott tanfolyamok célja, hogy javuljon az egyezményben szereplő vegyi anyagok behozatalával és kivitelével kapcsolatos adatok gyűjtése és a nemzeti hatóságok részére való továbbítása. A képzés keretében gyakorlati bemutatókra, valamint gyakorlatokra is sor kerül majd, és annak részét képezi majd az oktatók képzéséből álló elem is. A képzést a Technikai Titkárság végrehajtás-támogatási részlege fogja megtartani a nyilatkozatokkal foglalkozó részleg technikai szakértelmének felhasználásával az afrikai térségben.

3. A CWC-re vonatkozó oktatási/tájékoztatósi anyagok nyújtása

A CWC-vel kapcsolatos kérdések megértését és ismertségét előmozdító tájékoztató anyagok készülnek, amelyek az érintett nemzeti hatóságok segítségével eljutnak az egyetemek kémiai tanszéki könyvtáraiba. Ez a tevékenység az első szakaszában az információs szolgáltatást célozza, a másodikban azonban már azt eredményezi, hogy a CWC-t bevezetik az egyetemek elméleti/gyakorlati tantervébe. Javasolt, hogy ez kísérleti tevékenységként valósuljon meg az afrikai térségben.

4. A hatékony végrehajtást célzó szinergiák és partnerség

E tevékenység azt hivatott elősegíteni, hogy a potenciális érdekelt ügynökségek/szervezetek aktívan támogassák a CWC végrehajtását. Az említettek közé tartoznak regionális/szubregionális katonai kiképző intézmények, vámügyi képzési intézmények, érintett laboratóriumok, felsőoktatási intézmények, nem kormányzati szervezetek és közösségi alapú szervezetek. A kísérleti projektért felelős részes állam meghatározását követően együttműködési intézkedések kidolgozására és végrehajtására kerül sor. Az afrikai térségre vonatkozó kísérletként javasolták azt, hogy a kísérletben részt vevő nemzeti hatóság rendezzen egy több ágazatra kiterjedő nemzeti rendezvényt valamennyi fő érdekelt ügynökség/szervezet és intézmény részére, amelyek nemzeti megbízásuknál fogva szerepet játszanak a CWC nemzeti végrehajtásában.

5. Az elemző képességek fejlesztését szolgáló tanfolyamok

E kéthetes tanfolyamok során a résztvevők a GC-val és a GC-MS-val kapcsolatos elméleti képzésben részesülnek, és azzal kapcsolatos gyakorlati tapasztalatokat szereznek. A képzés kiterjed a hardvereszközökre, a rendszerérvényesítésre és -optimalizálásra, a problémamegoldásra, a környezeti minták elkészítésére, valamint a CWC-hez kapcsolódó vegyi anyagok tekintetében az ilyen minták gázkromatográfiával és gázkromatográfiával kombinált tömegspektrometriával történő elemzésére is. A résztvevők továbbá intenzív gyakorlati képzést kapnak a gázkromatográfia esetében elemszelektív detektorokkal, a gázkromatográfiával kombinált tömegspektrometria esetében pedig elektronütközéses és kémiai ionizációs módban elemzendő különböző mintamatrixok elkészítése terén. Ezenfelül számos kivonatolási, tisztázási és derivációs eljárással is megismertetik őket. A tanfolyam megvalósítása egy elismert intézmény, a VERIFIN támogatásával történik. Az OPCW ötéves megállapodást kötött az intézménnyel, amelynek kiválasztására átlátható pályázati eljárás útján került sor.

6. Az iparág tájékoztatása – a CWC-vel és a vegyi biztonságtechnikával foglalkozó szakmai találkozók

A két és fél napos szakmai találkozók keretében napirendre kerülnek majd egyebek mellett a vegyipari védelemmel és biztonsággal kapcsolatos kérdések; a vegyi anyagok kezelésére vonatkozó stratégiák; a vegyi biztonságtechnika; a legjobb vegyipari gyakorlatok; valamint a felelős kezelés („Responsible Care®”) programjának a bemutatása is.

A nyitó ülésen a résztvevők a CWC-ről és a nemzetközi együttműködési programokról is áttekintést kapnak.